

Diverses fotografies d'Antonio Anglés facilitades per les forces policiaques per ajudar a la seua detenció.

Catarroja, consternada i dividida pel crim d'Alcàsser

Niu d'ira

El veïns de Catarroja (l'Horta), on residien Antonio Anglés i Miguel Ricart, presumptes assassins de les xiquetes d'Alcàsser, viuen hores d'incertesa i crispació. Les famílies dels implicats són, per molta gent, els dolents de la història.

El tren de rodalies va camí de Xàtiva. Són més de les deu de la nit. Al barri de les barraques de Catarroja, l'estació només ha rebut un parell de passatgers. Una jove s'encamina cap a la foscor dels barris més antics de la població, l'altre passatger, un home ja madur, s'ofereix inesperadament per a acompanyar-la a sa casa. La xica, sorpresa, pregunta al desconegut el perquè de la seua amabilitat: "Xiqueta, són més de les deu i no sabem què pot passar. ¿I si l'Asuquiqui està per ací?"

La gent aguaita per les finestres. Un implícit toc de queda enraeix l'atmosfera de la població. Els carrers són deserts i tot vianant solitari és sospitós. L'aldarull catarrogi de temps enrere ha estat ofegada per la psicosis, per la por de l'ombra d'Antonio Anglés, el delinqüent més buscat de tot l'estat i, a la vegada, el més odiat i temut.

Aquesta escena, pròpia de qualsevol conllada de vella, és quotidiana des que Catarroja va saber que dos dels seus veïns,

Miguel Ricart i Antonio Anglés, eren els presumptes assassins de les tres xiques desaparegudes a Alcàsser. La indignació de Catarroja supera els dos acusats i arriba a la família Anglés, sempre problemàtica i que els veïns no han acabat mai d'acceptar. La manifestació del diumenge 31 de gener ho va demostrar. El que en principi era un acte de solidaritat amb el dol d'Alcàsser es va veure impregnat d'acusacions exaltades contra els Anglés, demanant-ne el desterrament del poble.

El primer tinent d'alcalde, el socialista Domingo Raga, davant els ànims encesos, aconsella reflexió i tranquil·litat: "Tot anà més o menys bé fins que alguns dels reunits començaren a cridar: ¡Fora, fora! i a demanar que tota la família Anglés eixira del poble. Jo, amb el micròfon, vaig intentar temperar els ànims. Els que cridaven volien anar tots plegat a Alcàsser perquè quedara clar que Catarroja també rebutja els Anglés". Ningú sap ben bé qui va convocar la manifestació. L'Ajuntament afir-

ma que va ser l'associació de veïns però, la portaveu d'aquesta entitat, Carme Serrano, va assegurar a EL TEMPS que ells no hi tenien res a veure, simplement s'afegiren a una convocatòria que "havia nascut del poble". A l'endemà, alguns mitjans de comunicació parlaven d'aquest acte com d'una demanda de perdó que Catarroja feia a Alcàsser (els dos pobles estan a pocs quilòmetres un de l'altre).

Al damunt dels manifestants planava el record d'un altre assassinat comès fa temps i curiosament també a Alcàsser. Dos menors de Catarroja van matar la dependenta d'un vídeo-club. Carme Serrano hi insisteix: "No calia demanar perdó perquè Catarroja no en té cap culpa. És una gent determinada que, per desgràcia, es troba a tots els pobles." A la localitat albuferenca es vivia, inevitablement, un encreuat d'emocions: el rebuig total al que havia passat, el sentiment de vergonya per la filiació dels culpables i la voluntat de demostrar a tothom i, sobretot, als seus veïns

d'Alcàsser, que Catarroja no és així. El crit unànimement era "justícia".

L'OVELLA NEGRA

Les famílies dels dos acusats, Miguel Ricart i Antonio Anglés, s'han convertit en objectiu d'especulacions de tota mena. La família Ricart fa el millor paper en aquest drama. El pare de Miquel Ricart, que va trencar el cor de tot-hom en la seua aparició televisiva en dir que si el seu fill era culpable devia pagar-ho, és conegut com "Micalet el pinzell".

Procedent d'una família cent per cent catarroquina i amb passat irreprotxable, no es deslliura de la tragèdia. Fa ja més de divuit anys, la senyora Ricart va morir desnucada mentre patia una crisi d'epilèpsia davant els seus fills, Miguel i M. José. Les dues

criatures es van quedar tot el dia al costat del cadàver fins que arribà el seu pare del treball.

Des d'aquest moment, i segons totes les fonts consultades per EL TEMPS, Miquel Ricart va anar caient en una profunda melangia agreujada per problemes de salut. El fill passà la infantesa vinculat a un orfenat, i la primera joventut amb treballs eventuais de camioner i de neteja de cotxes. La situació econòmica dels Ricart era tan precària que els veïns van haver d'ajudar a finançar la làpida de la mare.

A poc a poc, el jove Miguel va començar a sovintejar companyies considerades "dolentes". No obstant això, no va ser fins fa cinc anys que començà a involucrar-se en actes delictius i va abandonar el domicili patern. La seua amistat amb Antonio Anglés li portà a viure amb ell i el seus parents durant llargs períodes de temps. També passava temporades a casa d'Anto, un altre catarroquí que va perdre una germana per sobredosi d'heroïna.

Miguel Ricart, conegut

amb els malnoms del *Rubio* o l'*Americano* tenia, segons Neusa Anglés, mare dels Anglés, una amant i un fill a Benetússer, als quals visitava sovint: "Fins i tot", aclareix Neusa, "es gitava amb ella ací, a ma casa". Catarroja està consternada pel patiment del pare de Miguel. L'opinió és unànime: "Es un bon home, feble de caràcter, a qui la vida ha tractat a puntellons. Ja tenia molts proble-

principal que travessa la població. Al costat de la finca, hi ha el Saló Internacional, un dels més prestigiosos locals per a la celebració de bodes i banquets.

Divina i Dolores, les dues filles, estan emancipades del domicili familiar. La primera practica la religió mormona, el mateix que el seu marit, i la segona ha anat a viure amb el seu company a la propera localitat de Torrent.

El destí dels varons no ha estat tan senzill. Luis, de malnom el *Verga* està tancat a la presó psiquiàtica de Fontcalent, a Alacant. Ricart, conegut com l'*Elvis* per la seua afició a la guitarra, viu períodes de temps amb una senyora major de València. Segons les seues declaracions: "M'ocupe dels seus gats i de la casa i em vol deixar el pis com a herència".

Enrique, amb vint-i-tres anys, va ser detingut en un primer moment per la policia per la seua possible relació amb el crim d'Alcàsser. Posat en llibertat, va denunciar haver estat víctima de maltractaments. Enrique va dir a EL TEMPS: "Fins i tot vaig haver de mentir i dir que jo havia mort les xiquetes perquè em deixaren de pegar".

Roberto, de vint anys, vivia al domicili matern fins que el passat 13 de gener va ser detingut per la policia per possessió il·lícita d'armes. Roberto es trobava de permís el dia del segrest de les xiquetes d'Alcàsser. Encara que no hi està inculpat, s'ha especulat molt amb la seua possible relació amb els fets. Mauricio i Carlos, conegut com el *Tata*, són els menuts dels Anglés i els preferits per la seua mare. De 14 i 13 anys, passen el temps al carrer sense anar a escola ni tenir cap ocupació especial.

ANYS ESCOLARS

Quant a Antonio, de malnom l'*Asuquiqui*, després de decidir no tornar a la Presó Model de València, durant el permís que li van concedir el març de l'any passat, s'estava temporades amb la seua família. Encara no havia acomplert la seua pena per mantenir segrestada i lligada una jove heroïnòmana que li devia diners.

L'etapa escolar dels Anglés va ser sempre conflictiva i irregular. Luis Anglés fou alumne del col·legi públic Esteban Paluzie i va suspendre quasi totes les assignatures

Dalt, carnet d'identitat del pare d'Antonio Anglés, ja traspassat. A la dreta, Neusa Anglés. (Les quatre fotos d'aquesta pàgina han estat cedides per la família Anglés).

mes i el fill ha representat l'última punyalada".

UNA FAMÍLIA ESTIGMATITZADA

L'opinió sobre els Anglés és molt diferent. Neusa Anglés és una immigrant brasilera de 51 anys. El seu origen llunyà li ha valgut l'animadversió de certs sectors socials. L'opinió dels seus veïns està dividida: mentre uns pensen que mai no ha tingut cura dels seus fills i els ha llançat a perdre per no donar-los una educació, els altres opinen que no és més que una pobra dona treballadora i humil a qui el seu marit i els seus fills han fet passar un calvari.

EL TEMPS ha cercat informació entre un munt de gent vinculada a la família per a després endinsar-se en els testimonis dels mateixos Anglés. Formada per nou fills, set xics i dos xiques, i la mare, viuda d'Enrique Anglés, set dels membres vivien fins fa poc a Catarroja, en un pis del Camí Reial, la carretera

Roberto Anglés.

AHAIU

Dolores Anglés.

AHAIU

l'any 1976, en què va deixar d'estudiar sense haver acabat l'EGB. María José Pellicer, directora en aquell temps del col·legi, diu que recorda bé Antonio: "El que ha passat amb aquest xic és esgarrifós. Encara recorde que li van trobar matxets a la seua cartera d'escolar i vam haver de cridar a la seua mare. Neusa ens va dir que comprava els ganivets amb els diners que li furtava a ella mateixa quan dormia".

L'any 1977 els col·legis existents a Catarroja van aprofitar el naixement d'un altre centre, Jaume I el Conqueridor, per a

què furtava quan el forat per entrar era massa xicotet perquè cabera el mateix Antonio. Estic ben segur que era ell qui dominava malèvolament la família".

Roberto va ser un temps *skin-head* i va arribar a demanar el certificat d'estudis per anar a la Legió. Veïns del poble asseguren que Antonio també havia manifestat anys enrere el seu desig d'anar-se'n amb el grup especial, per a escapar d'una condemna. "D'Enrique -continua Miguel Martín- puc dir que era un xicot interessat en els estudis i que no semblava boig ni molt menys.

diners a casa", afegia Neusa. "Quan arribarem a Catarroja li va prendre gust a l'alcohol. Amb el meu sou d'operària a l'escorxador de pollastres Saconda, jo havia de mantenir a tota la família. A més de l'alcohol, el meu marit s'havia habituat a tenir fills i en volia més. Sempre em deixava prenyada i no prenia cap tipus de mesura anticonceptiva. Quan vaig veure que el meu marit ja ni menjava, només bevia, i ens insultava i pegava, ja vaig decidir ficar-me un DIU de platí. Jo no podia dur més fills al món perquè ho passaren malament".

Neusa diu que sempre ha estat feliç a Catarroja i al seu treball i que per res del món el deixaria. "Jo sé que molta gent vol que la meua família i jo ens n'anem d'ací, però no ho farem mai. Ara tinc un pis que és meu. La porquera on vivia abans era llogada. En la nostra casa d'ara estem molt millor. Jo no sé si Antonio ha fet això de les xiquetes. Però si ho ha fet, nosaltres no hi tenim res a veure".

La senyora Anglés ens recordà que, quan era l'últim aniversari de Miguel Ricart, ell i Antonio convidaren al pis dos xiques. "No sé si eren elles. Alguna tenia certa retirada, però no crec que siguen elles". Neusa maleeix la sort del seu matrimoni, "el meu gendre té la meua filla com una senyora a casa. Si jo haguera tingut les mateixes oportunitats, els meus fills haurien seguit un altre camí. L'ajuntament i els serveis socials ens han ajudat però no era prou".

Neusa i els altres membres de la família Anglés explicaven que Antonio tenia molt d'èxit amb les xiques i que era irascible, dominant i violent: "Si Antonio torna a Catarroja ens matarà a tots, començant per Carlos i acabant per mi. Per això demane protecció policíaca. Tinc por, molta por. A ell no el ficaran mai en la presó, no ho suportaria. Jo crec que haurien de desterrar-lo, enviar-lo al Brasil, que és on va nèixer, lluny de nosaltres, lluny de Catarroja".

Aquesta dona afirma que va demanar un préstec de dos milions per a comprar una casa a Múrcia, on havien d'anar a viure Roberto i Antonio: "Jo no els volia prop de mi. La casa que jo havia de pagar era perquè visqueren aquests dos fills que són els més conflictius i estan complicats en drogues i ens deixaren tranquils als altres. Jo tenia els dos milions en la meua habitació, i quan van venir 'els detectius' [Neusa anomena així els membres de la Benemèrita], Antonio agafà els diners i va fugir per la finestra".

Neusa i dos dels seus fills, cansats de la situació, van tractar de buscar refugi en la

El dolor en l'enterrament de les tres xiquetes d'Alcàsser ha desembocat en ira i crispació cap als presumptes assassins.

RAFA GIL

desfer-se dels elements més molestos, entre ells, és clar, els Anglés. Enrique Anglés va cursar la primera etapa, de l'any 1977 al 84, en aquesta nova escola. També ho van fer Dolores, del 77 al 87, Roberto, del 78 al 87, Mauricio, del 83 al 87, i Carlos, del 83 al 87.

Cap dels Anglés va passar de setè curs; els dos últims van abandonar el Jaume I per a passar a l'escola-llar Niño Jesús i després al reformatori de Godella (l'Horta). Miguel Martín González, director del primer col·legi recorda nombroses anècdotes dels Anglés: "Jo vaig ser tutor de Roberto durant quatre anys. Era un xic simpàtic, encara que, de vegades, violent. Jo crec que, en el cas Anglés, l'ambient familiar ha estat determinant. El mateix Roberto em va contar que havia presenciat com son pare forçava a sa mare. Encara recorde una frase que se'm va quedar gravada: 'Tu tens molta sort, jo he de buscar-me la vida cada dia'".

Em va comentar també que el seu germà, Antonio, li forçava a entrar en cases per-

Si es va tornar un al·lucinat, va ser després".

PARLEN ELS ANGLÉS

Qui més informació pot aportar sobre la situació d'aquesta família són els mateixos protagonistes, amb qui un redactor d'EL TEMPS va mantenir una llarga conversa. Ricardo va manifestar el seu disgust amb els mitjans de comunicació que, segons ell, havien comès diversos errors. Per exemple, es va dir que Antonio havia amenaçat per telèfon Enrique el passat diumenge, cosa que ell va negar.

Neus Anglés, la més sol·licitada per tots els mitjans informatius del país, recordava com va conèixer el seu marit: "Jo era costurera a Sao Paulo i el vaig conèixer en un club espanyol. Ens vam gitar junts i jo vaig quedar embarassada. La societat brasilera no consentia mares solteres i vaig haver de casar-me. Els quatre primers fills els vaig tenir allà "[entre ells Antonio].

"El meu home llavors no bevia i portava

A l'esquerra, José Luis Corcuera ministre de l'Interior. A la dreta, Pascual Sala, president del Consell General del Poder Judicial. Durant aquesta setmana s'han llançat l'un a l'altre dures acusacions respecte a la política de permisos penitenciaris.

RAFA GIL

religió mormona, però ho van deixar. La matriarca dels Anglés vol ara viure tranquil·la a Catarroja amb Enrique, Carlos i Mauricio. "Enrique no està gens bé, es va colpejar al cap quan era un nen [els veïns opinen que va ser una sobredosi d'al·lucinògens diversos] i es va quedar mig boig. Ricardo pot apanyar-se-les sol, com les meues filles. Els altres, els vull ben lluny. Sols demane ajuda i comprensió".

ANTONIO, L'AMABLE

L'Anglés més conegut, Antonio, és definit per antics companys de presó com una persona "de bon tracte, amable i callat. Molt preocupat pel seu aspecte, narcisista i primmirat. No llegia molt bé, però era molt espavilat i intel·ligent, a més d'un bon electricista". En un primer moment cap d'ells el va creure capaç de ser l'autor del crim d'Alcàsser, tot i que, recorden "li agradaven molt les xiquetes jovenetes que eixien a la televisió; era l'única debilitat, perquè, tot i que traficava, mai va estar enganxat i ni fumava ni bevia".

El mateix tracte amable recorda gent del poble veí de Catadau, on ell i el seu germà Roberto visqueren durant un temps en una caseta de la muntanya. "Vivien apartats, però baixaven sovint al poble i feien una vida normal. Un dia els va baixar un home gran amb el seu cotxe, perquè no tenien la moto que usaven normalment. Li digueren que estaven molt malament, perquè no podien menjar i un veí els va deixar mil pessetes a cadascú. Un més després, Antonio Anglés anà a tornar-li-les". De ser una persona anònima, és considerat ara el gran criminal de la crònica negra.

Joan M. Oleaque/
J. Sebastià

Les responsabilitats perilloses

La tragèdia d'Alcàsser ha posat en qüestió l'oportunitat de concedir permisos penitenciaris. Però més que propiciar un debat entre les diferents instàncies responsables, la crispació ha desembocat en una nova batalla entre el govern i el poder judicial.

Antonio Anglés, un dels presumptes assassins de les xiquetes d'Alcàsser, va sortir de la presó Model de València amb un permís atorgat el 5 de març de 1992. I ja no va tornar-hi. Durant vuit mesos, Anglés havia sovintejat el seu domicili a Catarroja. Ningú, però, no l'havia anat a buscar.

No és el primer cas. Mesos enrere un episodi semblant havia succeït a Gàlfcia. L'1 d'octubre de 1992, José Maria Real va ser atrapat com a presumpte autor de la violació i mort de María del Carmen Rivas, una nena de 9 anys. Real, de 23 anys, havia perpetrat el crim el 16 de setembre, quasi tres mesos després d'haver sortit en llibertat condicional. Havia complert 6 anys d'una condemna de 12 anys per haver violat una altra nena el 1985.

El juny del 1992, Juan Manuel Valentín Tejero era detingut per haver violat i mort la nena de nou anys Olga Sangrador, a Valladolid. Valentín tenia un permís de sis dies mentre complia condemna per robatori, violació, exhibicionisme i abusos desonestos.

La dimensió que ha agafat la tragèdia d'Alcàsser ha fet esclatar de nou l'afer dels permisos penitenciaris. A cop calent, la gent clamava venjança, després exigia justícia, més tard exigiria responsabilitats.

Per si de cas, el ministre de l'Interior, José Luis Concuera, era el primer a posar-

se a la trinxera de defensa. Disparava, com fa sovint, la seva artilleria pesant de frases blindades. "Els experiments els faig a casa i amb gasosa", deia a València dilluns passat. Així situava la pilota en camp contrari: el poder judicial. Corcuera afegia que la policia estava farta de detenir sempre els mateixos delinqüents i que això passava perquè "els detinguts entren per una porta i surten per l'altra". L'ambient de crispació que es vivia a Alcàsser, extensible a tot l'estat, era la coartada perfecta per al desplegament verbal del ministre.

Els jutges no van tardar a contraatacar. El seu principal argument és que en qualsevol concessió d'un permís, el jutge sempre es basa en els informes dels centres penitenciaris, tot aplicant la llei. Pascual Sala, president del Consell General del Poder Judicial, es defensava de les amenaces del ministre Corcuera dient que voler substituir els jutges per funcionaris era impossible en un estat de dret.

L'Associació Jutges per a la Democràcia també va acusar el ministre de l'Interior d'utilitzar el clima creat pels fets d'Alcàsser amb la intenció de substituir el control judicial per l'administratiu i així intentar posar remei a presumptes ineptituds judicials. Es buscaven responsables molt de pressa, sense tenir en compte els objectius d'una política penitenciària innovadora ni tampoc els recursos amb què es fa. Les previsions continuen sent el lloc on es tanca allò que no es vol veure.

Lluís Miquel Romero, degà dels jutges de València i responsable de l'acusació particular en el crim d'Alcàsser, va declarar a EL TEMPS: "La polèmica ha posat en